

Sklepniki vsi naslikani, gladki:

1. Aristosova glava, 2. rozeta, 3. bel pas med 3 rdečima ščitkoma, 4. neodkrit ščitek, 5. prekrižani Petrovi ključ, 6. prekrižana puščica in nerazločna palica, 7. trije beli in trije rdeči pasovi 8. ščit pol plav pol rdeč, čez mesecni lok pol rdeč pol bel, 9. trije beli ščitki na rdečem polju (slikarjev grb) 10. diagonalno pol bel pol rdeč ščitek, 11. na plavem polju prekrižano kladivo in drugo podoben predmet.

Mnogo sorodnosti s Suho. Kompozicija oboka skoraj ista. Barva odrgnjena a vseeno isti princip: sita

polja z rumeno barv, rdečim robom na njih temno sinjem ozadnju figure moč ne v barvi. Arkade z apostoli s rav zaključene. vse konture vrezne v zid Kompozicija apost lov s rodna v stoji in gubanju oblek. Zdi se tudi tipi obrazov. Janez ima kelih in isto stoj. Nimbi vrezani v steno. Poleg Janeza še nerazlčno stoj eč apostol, kakor oni na Suhi (Jakob?) V trikotni h

poljih nad apostoli sedeče žene, "elena in "agdalena(z mazilno posodo) ša-
hasto ~~xxxxxx~~razdeljeno tlak kot na Suhi. Modelacije slike Jezusa v tempelju
dekorativno raztegnjene gube kakor na Suhi. Tron Jezusov ima vsločene vrhove
gotskih odprtih kakor pri apostolih na Suhi.

Na juž. steni zgoraj sv. "ršula in sedaj nerazločna svetnica. Nad okni
sv. "atarina in sv. Barbara.

V boknih delna odkriti apostoli. Kaj je nad zadnjim oknom ni razlečno.

Arhitektura sl ni na primitivnih klečečih figurah in geom.konzolah. Na fa-
sadi por streho hope krasen sv. Jurij v borbi z zmajem in sv. Florijan, iste
roke kot v prezbitერიju. V tonu in idealizmu ozko soroden Prilesju in Suhi.

Na Suho spominja a kralj in kra jica, ki gledata brobo skozi okno gradu(prim
nebesa na Suhi). sv. Florijan dober primer za dekorativno razporejen plašč.

Slikarija, ki se vidi spodaj je nedvomno ~~xxxxxx~~ ^{primejta} starejša pred njo ^{več} svetna

Nad portalom Gregorijanski Jezus do pasu, na desno sv. Lenard, nato glava
svetnice in glava sv. "elene. Na levi kronanje "arije in sv. Mihael tehta
duš. 1524. "egenda sv. Jakoba, sorodno ladji sv. "aneza v Bohinju.

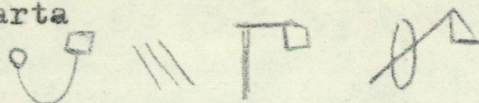
Freske sv. "rištof in sv. "enard in gregorijanski Jezus na severni str.

Zunajščini prezbitერიja starejše od notranjščine. Na spodnjem robu sv. Krištof
vrezan glagolski napis, slab ohranjen, nad njim z retelnom latinski Manu stultor
stultor maculat loca sancto r.

od ~~strelke~~ slike trpečega Jezusa večji slab ohranjen napis z rdečilom na

na koncu bržkone letnica

od nogo Krištofa velika zelena riba, riba Faronika, rak, petelin! ribe in druge živali.

Krištof stoji strogo frontalno. Ozadje krasno temno plavo. Jezušček ima rdeč križni nimb na zelenem ozadju. Dolga halja je pokrita z letečimi ptiči, z desno ~~xx~~ drži Krištofa za lase, z levo drži oblo. Suknja je pokrita s patroniranim plavim in rdečim vzorcem na rumeni poldagi. Obraz strogo frontalen, telo kupasto stisnjeno.

Sv. Lenard rešuje jetnika v zeleni obleki iz "klade" pred stolpom in obzidjem

v zamreženem oknu se vidi glava drugega jetnika.

Na Jezusovem ^{ozadju} na temno rdečem, skoraj črnem ozadju srp, štruca, lok (mazikalije) kela, meč, strelni lok, sulica, priprava za česanje lanu(?), kolo, helebarda, škarje, sodček, postelja(?) kanglica, cepec, nož, gosli, kitara, čaša z zvitimi stranicami, gajde, grablje, kosa in razno drugo. Od križa visi bič in šibe.

Zgodnje 15. stol.

Stele, LIV, 14.4.1935, str. 28-32.

Karakteristična tehnika fresk v Mačah, nek železno sivo-plavkast ton barve značilen za zadnjo potezo mojstra fresk (n.pr. na lasih sv. Krištofa zunan v plašču sv. Janeza, v njegovih lasih, v nimbih), je značilna tudi pri freskah pod streho v lopi v Bodeščah in pri Janezu Lj. Glej pod Mače -str 2

Stele, LXI, 30.6.1924, str. 16-17.

Eden naših najstarejših zvezdnatih obokov. Sklepniki le ploščati diski in ščitci.

Freske, osnova na omet, dovršitev verjetno kar na suho ali v temperi. Primeri tega slikarskega sloga tudi v Istri - dve cerkvi v Dva grada.

Poslikane fasade nastopajo tudi v pravoslavnem miljeju na Balkanu, zlasti v Romuniji.

Po besedah dr. Steleta spodnje freske na fasadi niso daleč od šole glavnega mojstra.

Imago pietatis - glavni mojster (škarje, gajde, godala, srp, kela, glavnik za volno) - tip sv. Nedelje. (Ta tip pozna tudi Vzhod - Srbije)

Freska sv. Ndeelje sega že čez starejšo iz furlanskega kroga, ki ji pripada tudi sv. Krištof in sv. Lenart iz konca 14. ali zač. 15. stol. Pod Krištofom glagolski podpisi.

Slikar legende sv. Jakoba nastopa tudi v Besnici in pri sv. Janezu v Boh.

Cevc, Zap. XV. 2. 11. 50, str. 33.

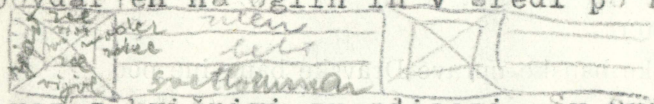
Na ladjini (sev.) steni zunaj v cinober težkem okvirju 2 sceni, razdeljeni po gotskem stebri. - eva: v pokrajini zadaj gore, plavo nemo, rdečkasti oblaki, so vis lice, na katerih visi mladenič, roke na hrbtu zvezane, obleka in kapa ima barvo mesa, lasje rjavorumeni. Pred vislicami stoji mož ognjen v temno rdeč.

plašč, dolgi lasje, rumena brada, na kapi znak ~~XUX~~ sv. Jakob Komposteljski z desno roko drži obešenca za levo stopalo.

Desna: v sobi miza pogrnjena z belim prtom, s podobnimi franžami kakor na slavoloku na sprednji strani v Bohinju. Tudi sicer ta scena spominja na bohinjsko iz življ. sv. Anaza (Trodijada) r mizi sede 3 osebe, 2 moža in 1 žena. 2 oken v steni, za glavn. 2 osebama, zastor. Na mizi jedi in pijače. Na mizi prihaja od leve mož v rdeči obleki ogrnjen v svetel plašč, s klobukom v roki, dolgi lasje od kolena doli belo oblečen, kakor mož pri obešencu, pri 1 vem oknu uhaja bela ptica. Spodaj slika napis. Konture (vsaj glavne) roma in stebra so zarezane v omet. Nad napisa berem letn. ^MICCCCCLXXIIII. Slikano, ne le kolor. obrisi.

Na sev. prezbit. steni: na vsh. sv. trištof, frontiran. Vse tri slike skupaj (Krišt, menih in Krist) obdane od skupnega okvirja (cinober) V tem okvirju sv. trištof posebnega, kakor tudi desna zgornja slika posebnega. In sicer zelen in rdeč pas poudarjen na oglih in v sredi po kvadratu v različnih barvah. Cel pas je patroni-

ran s križnimi zvezdicami. Sv. trištof stoji v vodi do kolen, gol, notri ribe, raki, velika riba med nogami, precej naravnega izgleda, se dobi v Šavi in jo je lahko spoznati (ki pride iz Črnega morja, kaviar). Med nogami se zdi (če niso slučajno tako barve skupaj prišle) da je kronana žen. glava, frontirana, katere telo se spodaj ornamentalno konuje. Obleka sv. trištova ista kot v Bohinju le spodnji rob tu moder, podšivka bela. Suknjica ima vijoličast rob. Čez ledja

viseš pas, spredaj zapet in doli viseč konec. Bez pas zelo stiskjen. Plašč purpuren, pod vratom z okroglo zaponko spet. Ozadje modro nebo. Volgi lasje in širok nimb. Kristus ima isti nimb kot križani na sv. trižu. Suknjica sv. trištofa je patronirana s modrimi in rdečimi rožami, zunanji rob plašča zlat. Kristusova suknjica spoda z zlato obrobljena, leteči temnordeči ptiči se menjajo z zelenimi zvezdicami. Z desni se drži trištofa za lasje, z levico drži zem. oblo.

Zgornja desna slika: obzidje svetlo rdeče s cinami (trdnjava, mesto) na desni

stolp s cinami, okna gotška. Sv. Lenard. Sv. menih, škof s palico v desni, z levo drži na belem traku za vrat privezanega mladega človeka z dolgimi lasmi, roke z belim trakom zavezane, suknjica zelena. Pri odprtih vratih stolpa ga ven vleče, pri zamreženem oknu gleda devica. Črna obleka emniha je patronirana. Tudi spodnji del zidu za svetnikom je patroniran. Spodaj Kristu s rumenim teidntuchom v rdečem, zeleno podšitem plašču, okoli različno orodje. Stoji s široko razkrcenimi nogami. Čisto gotška figura. Glava izborna ohranjena. Noga v modelaciji čisto odgovarja oni pod moš. oknom pri sv. anezu. 'si obrisi so zarežani, kakor nouri v cerkvi, pri sv. trištofu pa ne, tudi pri sv. enatu ne.

Slika na ladjini steni: Frajman z Bleda pri mizi, oče fanta, ki ima biti obehšen, pravi sin že 3 ure visi pa še živi. Oprosti ga. Ne verjamem drugače, če te pečene piške zlete in ena že leti, druga pa ravno vstaja. Sv. Lenart drži fanta za noge, da ne umre.) Sv. trišt f je en krompir pojedel, potem je pa Kristusa

nesej čez vodo - mi je pravila žena.

Prezbiterij: ves po slikan. Barva modeliran a. Pavzirano, ne samo obrisi, amp k tudi gube so vrezane. Zkel: nič, vsaj kot se do sedaj vidi.

Galerija popolnih apostolov, mogoče Gewandfiguren. V linetah nad temi svetnice.

V svodnih kozicah angeli a la Suha.

~~Fasad~~
Slavolok: v sredi sv. Jurij. Na griču pred njim grad, velika, navadna hiša. Pri oknih gledata ven kralj in kraljica, pod gradom kleči Marjeta s sklenjenimi rokami, konture vrezane.

Fasada
stuba lope

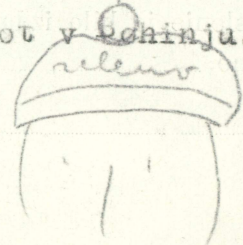
Sv. Florijan
gasi goreče m.
na levi, iz polptičje
persp. obdano z
obzidjem.

Sv. Jurij
na belem
konju
prebada
zmaja, ki beži
pred njim, mo-
gočna perut, na
glavi ima perjanico
z visokimi peresi.
obl. 16. stol.

Sv. Florijan ogrnjen z rdečim plaščem v oklepu, ki je spodaj šiork, 16. stol., na nogah in na kolenih močne žel. šine. V levi roki drži zastavo. Na griču za mestom cerkvice .Sv. Florijan ima krono na glavi. Kompozicija obeh slik, kot v Bohinju. Tip slik ni več gotski, gotovo je kje v sredi 16. stol. Pod kronanjem patronirana zavesa.

strop lope
Pas, ki deli obdaja sse gornje obte

Sv. Florijan ogrnjen z rdečim plaščem v oklepu, ki je spodaj šiork, 16. stol., na nogah in na kolenih močne žel. šine. V levi roki drži zastavo. Na griču za mestom cerkvice .Sv. Florijan ima krono na glavi. Kompozicija obeh slik, kot v Bohinju. Tip slik ni več gotski, gotovo je kje v sredi 16. stol. Pod kronanjem patronirana zavesa.

St. Florijan
del kronanja
16. Konture
nis vrezane

glava s kruno
min com

glava s kruno
16. Konture
nis vrezane

del angela

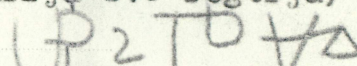
tenart spodaj ob stran

neh pa 3 figure (fotogr) Kozice nad lunetami so samo pobarvane proste slika=

Zadnje okno razidano, stranski 2 prezidani in manjše narejeni. Barve medle. Rebra barvana. Stele pred 3° leti zakrite ker so močno razpokane. Galerije so čisto analogne onim v Bohinju.

Stele, LXXXVIII, 28.9.1910, str.46-57.

Zunaj, sev.stena prez iterija. Pod Ari tusovim lokom (marija sv. Gregorja) v celi širini velik glagolski napis, slabo čitljiv. Letnica:

Stele, LXXXIV, 15.3.1933, str.17.

2 rokoko str. oltarja. Akvirji zlati in rjavi. Figure posrebrene in pozlačene, vse impregnirano. Sreda 18.stol.

Sev. oltar: slika sv. Florijana, 2pol.18.stol. - Jelovšel(?) Spodaj pokrajina z vasjo in požarjem cerkve, v ozadju blejski grad in jezero. Platno močno. Barve sem ter tja odrgnjene.

Sv. Vid v juž. oltarju, restavriran na Dunaju pred ca 5 leti - Mayer. Ali n je govega skoro nič več, vse gorostasno preslikano. Sv. Vid kot da bi bil zatekel, glava in lasje čisto moderno, grdo!

Dve votivni sliki iz 18.stol. Kulturno zanimivi.

Vel. oltar prenovljen sv. Ropertov. Pleniv, pozlatitev odpada, črviv.

Verkev vlažna, kar se močno pozna v spodnjem delu sten.

Svetilka v prezbiteriju lepo delo, kovinsko, getriebem, konec 18.stol. pri vhodu v cerkev majhen zvon, napis zgoraj: *Torio* (?) fortissima nomen Domini Elias.

pod tem rdeče zelen zobčast pas, ki deli vse v 2 poli
 V desnem polju zelo lep sv. Florijan pred mestom ^{podhajem} z obzidjem in stolpom
 ki jo gasi. V beli zeleni opremi, kettenpanzer se vidi iz od oklepa in rdeč
 plašč. Na glavi zelena vojvodska krona, biseri in žarki, nimb vdelan v omet.
 Leva roka z zastavo precej lesena. Model ^{scija} sorodna Mačam in deloma Suhi. Obraz
 lepotni tip sv. Krištofa na Mašah. Dolgi ob straneh dol viseči kodri.
 Sv. Jurij lep tip na belem konju, v beli opravi (železni) Dolgi lasje v barvi in
 risbi in figuri podobni ~~maškimi~~ maškemu Krištofu. Na glavi perjanico in zadaj
 zgubano vihraječe trakovje. Na levi pred njim hiša, kjer gleda iz 2 oken kralj
 in kraljica, v barvi in tipu sorodna ne besom na Suhi. Pred hišo v ozadju kle-
 či brezbradi donator v dolgem, rdečem plašču z zeleno podšivko, figura po-
 dobna onim

Slika legende sv. Jakoba. V podpisu sem prečital letn. M CCCCC XXIIII
 Slikarija spodaj na fasadi ob glavnem portalu je mnogo bolj dobra, bržkone
 poznejše delo.

Slike na sev. steni prezbiterija zunaj so istočasne iz zač. 15. stol. (?)
 Treba še natančnejše študije.

Stele, XVI, 23.9.1923, str. 41-43.

Slavolok: 12 letni Jezus v tempelju. Jezus mlad v rdeči obleki z gesto govo-
 rjenja sedi na vrhu, na vsaki strani 3 pismarji s knjigami, karikujoči obra-
 zi. Spodaj v špicah rastl. motivi.

V lunetah rdeče ženske postave. Jug. Pušico v roku, 2. nerazločna. Na sebv sv.
 Helena s križem, 2. nerazločna. S odaj v vsakem polju 2 apostola.
 Svetniki tudi v laibungah oken (sedanja deloma stara gotska) na vsaki strani
 eden ohranjen.

mycl	M.	Eccc H.	Leonard	glava	sv.	Stele, CIII, 17.8.1911. str. 2-3.
				nov okno	Helena	

Po vsem gre za dela 3 slikarjev suško-pri-
leškega kroga.

Slikar Imago pietatis je posebno kar ti-
če izraza Kr. obraza izredno fin. Sti-
lizacija plašča pa ga približuje
slikarju gornjih slik na fasadi.

Slikar gornjih slik na fasadi (sv.

Florijan) sv. Jurij) je zelo

blizu slikarju v prilesju.

Slikar prezbiterja pa je

bolj grob, karikira obraze

ima težje barve in je v obde-

lavi plastično kubističen.

Soroden je slikarju fasade

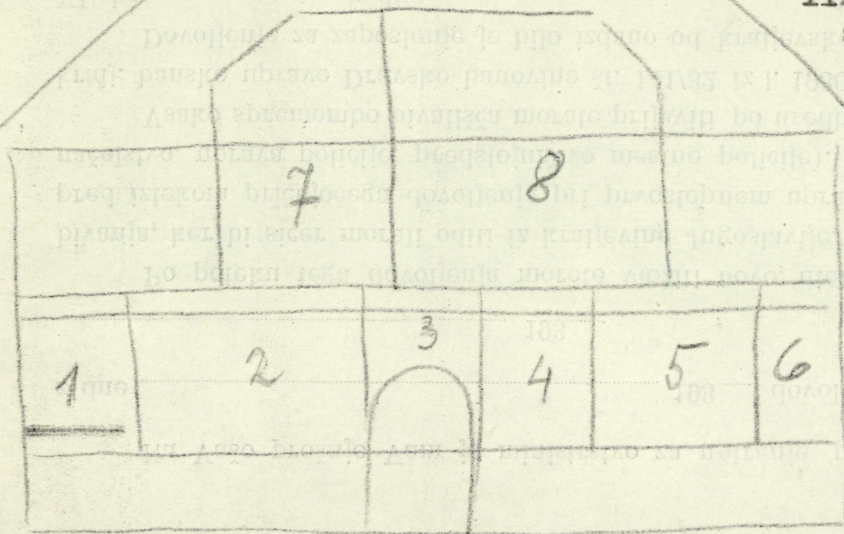
v Fužinā in fasade na Otoku

ter str. ladje v Mošnjah.

Slikar spodnjega dela fa-

sade pa je popolnoma drug,

čeprav mogoče v rahlem naslo-

nu na suško grupo. Primerjaj posebno oblikovanje rok.

M.B. kornanje, v risbi in modelaciji.

1. stoječ sv. Mihael - ohranjena samo desna polovica. Z desnico dviga meč. Je kot izgleda v oklepu, čez rame ima rdeč plašč.

2. sv. Trojica krona Marijo, od pasu doli uničeno. Sedeča Bog oče in sin, polagata ~~na~~ frontalno sedeši Mariji krono na glavo. Mar. obleka je rdeče patronirana. Jezus ima rdeč plašč. oče lila in rdečo suknjo.

3. do pasu viden gol Krsitus trpin s prekrižanima, navzočl visešima rokama pred pasom kakor rimski vzor.

4. sv. Lenard v lila suknji z rdečo podšivko. Spodnji del uničen.

5. rumeno nimbirana, frontalna glava, žena z belo oglavnico. Vse drugo uničen

6. glava spodaj uničena kronane svetnice s križem v desni (Helena). Najbolje je ohranjen obraz, ki v oblikovanju kaže odmeve suškega načina. Nekam brezoseben slikar 2. pol. 15. stol.

4, 5, 6 predstavljajo triptih z roza okvirom s polkrožnimi vrhovi v pravokotnem obrisu in rebrasto patroniranem zunanjem okviru.

7. sv. Florijan

8. sv. Jurij na konju v borbi z zmajem.

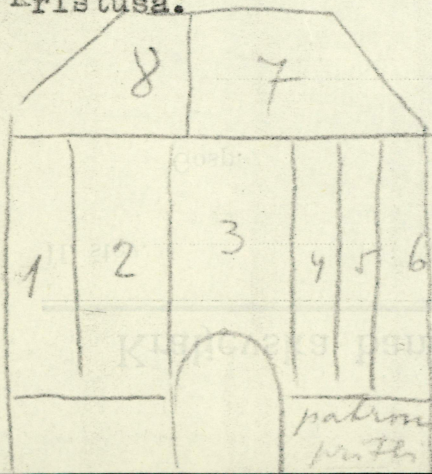
Prezbiterij: gube zelo zmečkane v dokaj samovoljnih dekorativnih skladih. Riti tleh so gube, posebno pri sedežih svetnicah na sev. steni, kjer se zbira v več tu v stiku s tlemi ostro prelomljenih gub.

Obbe figuri sedita na šahasto oblikovanem tlaku, ki se dviga kakor kak zastor ali halustrada - isto razmerje do globine značilno tudi na Suhi.

Pri apostolih je odletela skoraj vsa barva, kaže pa se značilno tehnično postopanje, ko je vse z vsemi odrobnimi gubami vrezano v omet.

Skupina dvajsteletnega v tempelju na slavoloku je značilna po karikiranih izrazih in spretnim na ino komponiranjem po 3 figure na vsaki strani v sklenjeno skupino. Tudi na oboku je odletela skoraj vsa barva. Figura Imago pietatis je po obrisu vrezana v omet - značilnost, ki jo razlikuje od starejšega sosednjega Aristusa.

Stele, CXI, 29.9.1952, str. 36-38.

1. sv. Mihael, 2. sv. Trojica krona Marijo, 3. do prs Imago Pietatis, 4. sv. Lenard (obdelava obraza sorodna Goljevici) 5. kronana glava večje kompozicije, mogoče sv. Ane Samotretje, 6. sv. Helena
  8. sv. Florijan, 7. sv. Jurij v borbi z zmajem.
- Suški mojster (ali prileški sam) 8 in 7 na fasadi. Mogoče tudi sv. Medelja na zunanjsčini prezbiterija. Sodelavec soroden onemu na Goljevici 1, 2, 3, 4, 5, 6. Delavnica mogoče ona, ki je slikapa v Prilešju v

v ladji., na njeni zunanjščini (značilnost) zelo se naslanja na vrezane kontu-
re do podrobnosti kakor tudi Goljeviški) prezbiterij.

Dat. post quam, zvezdasto rebrasti prezbiterij, ki ne more biti pred 1440.

Značilen tudi sedeče svetnice v podločjih z gubami na tleh pri nogah. Gubanje
oblek v sliki 12 letnega v tempelju. Ta delavniški sotrudnik pretirava mojstro-
ve stilizacije do karikature.

Stele, CXIII, 18.6.1948, str.11 - 11.

Prezbit. sev. zunanjščina . S like sv. Krištofa in Lenarda sta slikani na
isti ploskvi ometa in vokvirjeni z enakim okvirom. Večbarvna z belimi štirilist
nimi rozetami okvirom pokrita proga. "a vsaekm oglu pa kvadrat v obliki 4barvne
piramide. Jezus trin je naslikan na poznejši, na robovih preko ometa položen
omet. Ali je spodaj starejša slikarija nisem mogel ugotoviti. Vsa figura Jezu-
sova je vrezana v omet po zunanji konturi, vsak prst na nogi posebej. Barve,
gube in značilna obdelava glave : dve gubi nad nosom, poudarek mešička nad očmi
risba oči, ploščata obdelava gub obleke - tipično delo suško - prileškega moj-
stra.

Slika sv. Lenarda zelo blizu mojstru prezbiterija pri sv. Jozefu v Bohinju. Po-
sebnost značilna obdelava glave in las, tlak, ki se spremeni v mavrično ozadje in
barve.

Sv. Krištof eden najbolj kupastih med vsemi pri nas, obleka pokrita s patronom,
stroga frontalnost, stilizirana, a odlična risba obraza, Jezusove obleke, po-
krite z letečimi pticami in patroni.

Med nogami velika riba Faronika.

V ometu pod sv. Krištofom z rudečilom iz 16.stol. Man⁹ stultor⁹ mutilat.....
(loca, imagines?) setorf

Pod tem obsežnejši v omet vrezani glagolski napis , porkit danes z algami.
Na sliki Jezusovi več nečitljivih grafitov, na spodnjem robu z rudečilom gla-
golski po večini uničen napis z letnico, ki je tudi precej poškodovana

Na portalu se sledi pod sedanjjo slikarijo starejša plast.

En večji podpis Hans Sparbar.

Slikar spodnjega ^apsu na fasadi se zdi, da je pozen odmev delavniške tradicije suške delavnice,

Stele, CXIII, 10.8.1948, str. 48 -48'.

Auch die kleine Filial - Kirche von Veldes zu Vodesič ist mit Malerei reich geziert. Wir finden daslebst einen Christoph mit dem Christkinde, ein Kreuzigungs - Bild und viele übertünchte Spuren grösserer Bilder wie sämtliche Apostel etc.

MDZK: št. 9.1.1883, str. LXXXIII: Notizen.

In der nächsten Nähe von Veldes, ~~xxxa~~ ist die ganz bemalte Filialkirche in Bodešče. Der Wandschmuck stammt aus verschiedenen Zeiten. Auf der Fasadwand unter dem Dache der jetzigen Laube, ist die älteste, intakt erhaltene Darstellung des hl. Florian und des hl. Georg in romantischer Umgebung. Ich habe sie im Jahre 1882 entdeckt und im Jahre 1902 genau so vorgefunden, wie ich sie zwanzig Jahre zuvor gelassen habe.

MDZK: št. III.F.5, 1.1906, str. 151: Wandmalereien der alten Pfarrkirche in Grad (Veldes) von J. Mantuani.

Der Generalkonserv. empfiehlt folgendes Restaurierungsprogramm: Blosslegung und Fixierung der Malereien an der Innenseite des Chores. Schliessung eines Sprunges in dem künstlerisch wertvollsten, wohl von einem Tiroler Meister des 15. Jahrh. stammenden Gemälde der hl. Georg und Florian in Dachbodenraum der Vorhalle, Reinigung der darunter befindlichen Bilder von der zum Teil noch anhaftenden Tünche, der Bilder an der Nordseite von dem vegetabilischen Überzug und Fixierung.

MDZK: št. III.F.7.1, 1908, str. 183: Tätigkeitsberichte.

~~KONKRETT~~ Maler Sternen berichtet, dass er die Fresken im Innenseite des Triumphbogens erhalten, welches den zwölfjährigen Christus im Tempel zur Darstellung bringt. Die feinere Modellierung der Figuren ist vielfach verloren gegangen, so dass an manchen Stellen nur die eingeritzten Umrisse

und die Untermalung erhalten blieb. Die Gemälde sind im Gegensatz zu den Bildern der Aussenseite bäurisch rohe Erzeugnisse von derbster Charakteristik und dürften aus dem Ende des 15. Jahrh. stammen. Die Z.K. bringt die Flüssigmachung der für die Blosslegung bewilligten Staatssubvention in Antrag.

MDZK: št.III.F.10,1.1911, str. 60:Tätigkeitsberichte.

Der Generalkonservator berichtet, dass die Fresken im Presbyterium in tadelloser Weise aufgedeckt und gesichert wurden. An der Presbyteriumsseite des Triumphbogens fand sich eine Darstellung des zwölfjährigen Jesus im Tempel (Fig.98) welche der in der Kirche St.Peter in Vrhn analog ist. An den Wänden und in den Einbügungen der später ganz ungeänderten Fenster wurden Apostelfiguren, in den Bogenzwickeln darüber Figuren von weiblichen Heiligen blossgelegt. Das Gewölbe ist mit einer Darstellung des Heilands in der Mandorla und mit Engelsfiguren geschmückt. Die Malereien gehören einer realistischen krainischen Lokalschule der Zeit 1470-1480 an. An den an der Aussenseite der Kirche befindlichen Fresken wurden keine Arbeiten vorgenommen.

Die schönen, aus dem 18. Jahrh. stammenden Seitenaltäre bedürfen dringend einer gründlichen Restaurierung und Sicherung.

Slika:Fig.98: slika na slavoloku.

MDZK: št.III.F.10,1.1911, str. 244:Tätigkeitsberichte.

Das k.k. Ministerium für K.u.U. genehmigt die Flüssigmachung der für die Blosslegung und Sicherung der in der Kirche befindlichen mittelalterlichen Fresken bewilligten Subvention von 400 K.

MDZK: št.III.F.11,1.1912, str. 79.:Tätigkeitsbericht.

Prezbiterij je bil do najnovejšega časa pobeljen. Do l.1914 so odkrili vse slikarije. Freske so med l.1440- 1490 važen dokument razvoja poznogotskega slikarstva v alpskih deželah. Estetičnih vrednosti res ne vsebuje, zato pa ima mnogo arhitektonskih vrednot, z zgod. stališča pa mnogo stilističnih in ikonografskih dejstev.

Dom in svet, l.1914, str.53-54 (Fr.Stele:
Varstvo spomenikov.)

Cerkev v Bodeščah je gotška stavba iz 15. stol. Ladja cerkve je preprosta, nekoliko nad 8 m dolga in ima dvoje oken; prezbiterij pa je zelo lep, 4.3 m dolg in 3.8 m širok, z ličnim zvezdastim svodovjem, čigar rebra se opirajo ob stenah na konzole. Starih gotških oken v prezbiteriju ni več, deloma so jih ka neje razidali, oziroma namesto njih napravili dvoje večjih oken. Ladja je imela preje raven lesen strop, pa v prvi polovici 19. stol. so ga podrli in nadomestili z obokom. Zvonik na južni strani cerkve ob prezbiteriju ima lepo baročno streho. Predvsem je cerkev znamenita zaradi lepih gotških slikarij. Znotraj je sicer čezinčez prebeljena, pod beležem so pa še dobro ohranjene stare slikarije. Zlasti prezbiterij je ves preslikan, kar je preiskava pokazala. Sklepati se da iz sledov, da so bili tam vdoljbljeni med drugim dvanajsteri apostoli. Cerkev je tudi zunaj slikakana. Freske na pročelju je deloma pokvarila lopa, katero so pozneje pridrli. Na levi strani portala je še videti Marijino kronanje, na desni, kjer je vrh tega novejše okno napravilo še več škodo, veliko vrzel, se predmet ne more razločevati. Nad portalom sta pa dve dobro ohranjeni sliki: sv. Jurij v krasni pokrajini in sv. Florijan. Najzanimivejše pa so

slike na severni zunanji strani cerkve. Na steni prezbiterja je običajna velika slika Krištofa, poleg nje pa sv. Lenarta, ki rešuje jetnika, pod njo pa druga večja, ki predstavlja "Ecce homo". Kristus je ogrnjen z rdečim plaščem, okrog njega je vse polno najraznovrstnejšega orodja: mučeniškega, rokodelskega, poljedelskega, tudi godbeno orodje in tako, ki služi vsakdanji rabi, celo postalja in sod sta narisana. Vsakega teh predmetov se drži kapljica Kristusove krvi. Slika ima gotovo simboličen in parenetičen pomen. Najznamenitejše pa so freske na steni ladje. Neznani slikar je tu s preprostimi površinskimi potezami podal dva prizora iz legende sv. Jakoba apostola, ki pripoveduje, kako ta svetnik čudovito pomaga komposteljskim romarjem. Ploskev stene, katero zavzema ta slika, meri na dolžino 1.70 m in v višino 1.55m. Pod sliko je v gotskih minuskulah napis z letnico, ki se sedaj nemore še z gotovostjo razločiti. Dobro se pozna črka **M** in štiri **C**, iz česar bi lahko sklepali, da je slika iz 15. stol. Slika je razdeljena v dve neenaki polovici kar odgovarja kompoziciji obeh prizorov. Prvi prizor nam kaže mladeniča na vešalih, poleg njega stoji moška oseba, katero označuje romarski kl obuk in školjka. Ta postava podpira z desno roko obešenca. Drugi prizor pa predstavlja odličnejšega moža, ki s svojo ženo in sinom sedi pri obedu. Na mizi so steklenice in kupice z vinom, pa krožnik s piščanci. Eden izmed teh se je že dvignil v zrak in bo prevkar zletel pri vratih iz sobe, drugi pa se dviga na krožniku, da odleti. Slika je precej trpela, vendar netoliko, da ne bi mogli razločevati posameznosti. Kakor sem že omenil, ni poseben umotvor, vendar je zanimiva zaradi posebnosti predmeta, pa tudi zato, ker je slikar predvsem drugi prizor postavil v milje svojega časa. To bi sodil po nošah, celo po prtunah mizi, s svojimi voljanimi resicami je značilen za tisti čas.

Josip Dostal: Slike v Bodeščah in legenda sv. Jakoba., IMK XIX., 1909., str. 31. do 33.) glej slike na str.

Slikar Sternen poroča, da je odkril freske v notranjosti prezbitarija. Na mrežastem svodu je naslikan Zveličar, obdan od evangelistov in angelov, ob stenah v ločnih poljih so naslikani kipi svetnikov in pod njimi stoječi apostoli. Najbolje ohranjena je podoba na notranji strani slavoloka, ki kaže dvanajstletnega Jezusa v svetišču. Figure so slabo ohranjene, ponekod se vidijo samo obrisi in spodnja barvna plast. Slike so vsimma sirovi kmečki izdelki, najbrž konca XV. st. Centralna komisija je predlagala državno podporo, da se slike osnažijo. Mali zapiski, Carniola II., 1912., str. 229.

Bodešče pri Bledu: freske in oltarji v cerkvi. Generalni konservator poroča, da so freske v prezbitariju brez hibe odkrili. Na prezbitarijski strani slavoloka naslikan 12-letni Jezus v templju; ob stenah in v okenakih obočjih so odkrili podobne apostolov, v ločnih kotih nad njimi podoba svetnic. Svod je okrašen z Zveličarjevo podobo v mandorli in z angelni. Freske pripadajo kranjski slikarski šoli v dobi od leta 1470-1480. Postranski oltarji iz 18. stoletja se morajo restavrirati. Mali zapiski, Carniola II., 1912., str. 342.

Zvonovi z napisi in z vonarjevim imenom:

Elia Sombzakh- Iz leta 1618 zvon v Bodeščah, fara Ribno.

I. Šašelj: Doneski k zgodovini zvonarjev in zgonov po Kranjskem, Carniola III., 1912., str. 225., zvezek IV.

Podatki o cerkvici, ki je bila nekdanj znamenita božja pot, predvsem o freskah na zunajščini: na korni steni sv. Krištofa in podoba Križanega. Z nadrobnim opisom in primerjavo s freskami v Bohinju, katerim naj bi bile te sorodne. Nadalje o dveh freskah na steni ladje, iz 16. stoletja, ki predstavljata neko povest, katero pripoveduje pl. Radič v svojem vodilu za blejsko okolico. - Na zahodni strani je lopa, gotovo poznejša kakor cerkev Krištof. Vrata imajo še kamenit star gotski okvir.

I. Franke: Umetniške starine na Gorenjskem, Ljubljanski zvon, leto V., 1885 str. 697 - 698.

Bodešče - p.c.

19.

Sv. Krištof na zunajščini prezbiterija in sv. Jener t sta blizu delavnice slik na Bregu pri Preddvoru. Pri sv. Krištofu isto giottovsko plavo ozadje.

Slike v prezbiteriju so bolj podobne Otoku kakor Suhi.

Florijan in Jurij na fasadi sta od druge boljše roke, ki je slikala tudi Imago pietatis na zunanjščini.

Gube oblek pri tleh sedečih figur v podločjih so sorodne onem na juž. steni notranjščine v ladji pri sv. Janezu.

Na slavoloku značilna bogata gubanost oblek in kar cevasto "kubistično" obdelovanje roke zadnje figure farizeja nadesni na slavoloku.

Pod vidno slikarijo je starejši poslikani omet, ki se kaže, kjer so slike odpadle.

Pri figurah apostolov se opazi, da je vse linearna konstrukcija vrezana v omet. Barva je po veliki večini odpadla.

Slikarija spodnjega dela fasade je viden a skromen potomec furlanske smeri.

Stele, XIII A, 1957, str. 25

Prezbiterij. Na sev. steni se vidi na par mestih, kjer je novejši omet odpadel, starejša slikarija in nakljuvan starejši omet. Na enem mestu se vidi levi spodnji del rudeče naslikanega križa. Zvezdasto mrežast obok z gladkimi sklepniki, ki so poslikani, kaže na čas porti polovici 15. stol. Slikarija po stilu posebno lomljenje gub ob stiku s tlemi kaže na čas okr. 1440.

En sklepnik ima umetniški grb.
Na glavnem sklepniku je Kristusova glava
a zapadnem osemkraka zvezda.

Stele, XIVA, 8.8.1958, str. 31

Hrastovlje, p.c., - freske Križanja- Janez v Križanju pa bi od daleč mogli imeti zvezo s Suho ali bodeškim in oteškim (pri Račevljici) mojstrom (tip obraza, stlačena telesnost v pleskev, zelena barva suknje, rudeče pastroniran plašča in lila podloga, ter mehki zavoj robov).

Stele, XXVA, 1965, str. 7

Freske v ladji cerkve : na slavaloku Oznanenje : levo stoječ angel z napisnim trakom, pred njim Abel z ovčko *Lucec, zelena ozhe Klau*
Angel pokleka z enim kolenom, zelena tunika, rumen plašč, zeleno rudeče peruti. Na desni strani stoji pred rumeno balustrado Marija z telesnom en face, glavo nagnjeno k desni rami v polprofilu, z desno roko gesta odklanjanja ali presenečenja, leva gestikulira proti levi. Marija ima zeleno tuniko in rudeč plašč - značilna rudeča suške skupine, grafično naguban. Levo Kajn s snopom v rudečih hlačah, zeleni dokolenski skunji. Za vratom mu stoji rumen hudič, navzdol visi cepec. Marijine gube so vrezane v omet - poraba kartona. Na spodnji sliki pod angelom je velik križ s Konstantinom in Heleno. Na steni pod Marijo zelo Gnadenstuhl. Bog oče frontalen sedeč, drži pred naročjem križ s Križanim.

Sonde so pokazale na sev. steni ladje nakljuvan, neposlikan omet. Tudi na sev. polovici vhodne stene. Sicer pa je južna stena ladje in južna polovica vhodne stene poslikana v dveh pasovih. Vzhodni del uničen po oknu. Pritličje odbito. Kristusovo trpljenje: gornja vrsta:

1. delno odbita, prizor Judovega poljuba
2. zaslišanje pred velikim duhovnom, izrazit obrit realist. tip zač. 16. stol.
3. pred Pilatom
4. Bičanje
5. Kronanje
6. Ecce homo

Spodnja vrsta: 1. Slačenje Jezusa, 2. Pribijanje na križ, 3. Križanje, z Marijo in Janezom, 4. Snemanje s križa, 5. Objokovanje(?) skoro popolnoma uničeno, 6. Polaganje v grob.

Na zap. steni zgoraj: Vstajenje in Vnebohod. Spodaj: Predpeklo (večinoma uničeno) Srečanje z Magdaleno ali Tomažem, večinoma uničeno.

Poljudna pripoved, po tipu in stopnji paralela Jerneja iz Loke. Pregladije rudeča barva, razen te, temnorudeča, rumena, svetlosinja in bledoroza.

Prizore delijo sloki že gotski stebri, a čuti se nagnenje k renesansi.

Ni zveze z Mojstrom slavoloka pri sv. Janezu. Veliko poljudnejše.

Slavolok spada v kompleks Suha-Prilesje, a ni isti kot sv. Nedelja zunaj ali gornje slike na fasadi, tudi ni identičen s slikarjem prezbiterija.

Stele, XXVA, 1967, 62'-64

Sonde so pokazale, da je vsa ladja poslikana, slikarija je pokrita z več kot 1 cm debelim ometom (baročnim). Največ je odkritega na juž. steni. Omet je gosto nakljuvan. Vidi se trije prizori iz Pasijona. Leva predstavlja Judov poljub, srednje Kristusa pred Kajfo, desno pred Pilatom(?). Na zap. steni je v zgornji vrsti razločen del slike iz groba vstalega Kristusa, in še nekaj detajlov, ki dokazujejo, da na tej steni ni bilo poslednje sedbe. Kompozicije so gosto stlačene kot reljefi, tako, da se prostor kar eliminira.

eliminiran.

Barvni svet: češnjevorange, svetlo roza, rumeno, svetlosinje, svetlo sivo
Za datiranje dobro služi figura levo od Kristusa, v prizoru pred Kajfo, ki
ima značilno brado in obleko prvih desetletij 16.stol. V rokavu odmev sloga
paralelnih gub. Tako značilna figura je tudi leva z dvignjeno roko ob Vsta-
jenju.

Na sev. steni sonde niso pokazale ostankov slik, pač pa naključno steno
Čas slikarije kakor legenda sv. Jakoba na sev. zunanjščini, dvomim pa v isto
delavnico. Slika zunaj bližja slavoloku pri sv. Janezu v Bohinju, kakor novi
ciklus.

Stele, XXIVA, 1962, 29-30